

Извештај
са јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама
Закона о патентима („Службени гласник РС”, број 99/11)

Одлуком Одбора за привреду и финансије Владе Републике Србије је, донетој на 61. седници одржаној 25. марта 2015. године, одређен је Програм јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о патентима (у даљем тексту: Нацрт закона). Јавна расправа о Нацрту закона спроведена је у периоду од 30. марта до 20. априла 2015. године. Учесници у јавној расправи су били сви субјекти заинтересовани за питања система заштите проналазака.

Примедбе, сугестије и предлози на Нацрт закона
о изменама и допунама Закона о патентима („Службени гласник РС”, број 99/11)

У току јавне расправе достављене су писане примедбе од стране два учесника у јавној расправи и то:

- 1) Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (у даљем тексту: Повереник) у коме се указује на усклађивање Нацрта закона са Уставом Републике Србије, Законом о заштити података о личности („Службени гласник РС”, бр. 97/08, 104/09 – др. закон, 68/12- УС и 107/12) и Законом о тајности података („Службени гласник РС”, број 104/09).

Повереник је навео да Устав Републике Србије у члану 42. јемчи заштиту података о личности. Ставом 2. истог члана одређено је да се прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности уређују законом. Стога минимум питања која морају да буду одређена законом су: сврха обраде података о личности, врсте податка о личности, начин коришћења података о личности и рокови чувања податка. Подзаконским актом могу се уређивати само техничка питања у вези са радњама обраде података. Повереник је посебно скренуо пажњу да је одлуком Уставног суда Србије са седнице од 30. маја 2012. године објављеној у „Службеном гласнику РС”, број 68/12 од 18.7.2012. године потврђено да подзаконски акти не могу бити валидан правни основ за обраду података о личности. Такође је указао и на то да приликом припреме закона који може имати утицај на заштиту података о личности и заштиту права лица у вези са обрадом података о личности треба имати у виду и одговарајућа начела заштите података о личности и то: начело сврсисходности, начело законитости, начело сразмерности, начело безбедности података и начело тачности и ажурности. Сходно члану 3. тачка 1) Закона о заштити података о личности, податак о личности је свака информација која се односи на физичко лице, док се према тачки 3) истог члана, под обрадом података о личности подразумева свака радња која се предузима у вези са датим подацима.

Имајући у виду све горе наведено Повереник је напоменуо да је у мери у којој је извесно да ће у збиркама података (регистрима и евиденцијама) чије се вођење предвиђа предметним нацртом или важећим законом бити обрађивани подаци о личности, садржину истих збирки потребно је прописати одредбама закона, а не непосредно датим регистрима, евиденцијама и другим подзаконским актима. Повереник је такође навео да је законом потребно уредити садржину Регистра пријава патената, Регистра патената, Регистра пријава малих патената, Регистра малих патената и Регистра заступника из члана 70. став 1. Закона о патентима који се мења чланом 7. Нацрта закона, у мери у којој ће у поменуте регистре бити уписивани подаци о физичким лицима. Повереник је такође скренуо пажњу да се претходне напомене подједнако односе и на друге одредбе Нацрта закона као и важећег Закона о патентима којима се такође уређује обрада података о личности. Повереник је даље указао да је законом потребно прописати и садржину свих докумената чије је доношење, подношење или друго поступање са њима предвиђено одредбама Нацрта или важећег закона, у мери у којој ти документи садрже податке о личности.

Повереник је указао и на то да је приликом уређивања поступања у вези са поверљивом пријавом из члана 51. став 1. Закона о патентима, као и са поверљивим проналаском из члана 54. истог закона, треба имати у виду одредбе закона којим се уређује тајност података, односно актуелно важећег Закона о тајности података („Службени гласник РС”, број 104/09). Ово стога што су наведена питања, како проистиче из наслова Поглавља VIII Закона, од значаја за одбрану и безбедност Републике Србије, при чему се систем одређивања и заштите тајних, тј. поверљивих података који су од интереса за националну и јавну безбедност и одбрану Републике Србије, уређују поменутим законом о тајности података.

Имајући у виду да се наведеним сугестијама указује на потребу да се, не само у Нацрту закона већ и у одговарајућим деловима важећег Закона о патентима изврши усклађивање са прописима који уређују заштиту података о личности односно прикупљање и обраду тих података, права лица и заштиту лица чији се подаци прикупљају и обрађују, ограничење заштите података о личности, поступак пред надлежним органом за заштиту података о личности, обезбеђење података, евиденције и изношење података из Републике Србије, предлагач је утврдио да су примљене сугестије у потпуности основане, те да ће радна група коју је образовало Министарство просвете, науке и технолошког развоја пре упућивања прописа у процедуру по Пословнику Владе извршити одговарајуће консултације са Повереником. Сугестије које се односе на Поглавље VIII Закона о патентима а уређују поступање са пријавама које су од значаја за одбрану или безбедност Републике Србије и које треба ускладити са Законом о тајности података биће размотрене.

- 2) Адвоката и регистрованог заступника за индустријску својину Миодрага Марковића, из Београда у коме се износе примедбе, сугестије и предлози који не реферишу непосредно на садржину Нацрта закона упућену на јавну расправу, већ се њима иницира правац и сугерише потреба да законодавац материју којом се уређује правна заштита проналазака уреди на начин који би био заснован на:
 - 1) оправданости постојања суштинског испитивања пријава патената;
 - 2) неопходност увођења поступка опозиције;
 - 3) другачије регулисање института малог патента;
 - 4) регулисање техничког унапређења као врсте заштите иновације;
 - 5) детаљније прописивање уговора о лиценци;
 - 6) оснивање независних жалбених већа или укидање жалбе, као и одлучивање по тужбама против одлука Завода за интелектуалну својину, не пред Управним судом већ у оквиру редовног спора пред специјализованим судом за интелектуалну својину;
 - 7) посебан пропис за уређивање статуса заступника регистрованих за индустријску својину;
 - 8) редефинисање комплетног система објаве пријава патената и патената;
 - 9) одбацивање пријава патената пре објаве, због неплаћања таксе за извештај о претраживању стања технике;
 - 10) измена одредба закона којима се уређује садржина права носиоца патената или малог патената.

Имајући у виду да је подносилац горе наведених сугестија и предлога већ укључен у састав радне групе коју је образовало Министарство просвете, науке и технолошког развоја са задатком да припреми текст Нацрта закона и да га упути у даљу процедуру ове сугестије ће бити на одговарајући начин размотрене у поступку припреме материјала за упућивање Нацрта закона на процедуру за усвајање у складу са Пословником Владе.

У току експланаторног и билатералног скрининга, у оквиру поглавља Право интелектуалне својине, као и непосредним контактом са Канцеларијом за европске интеграције уочена је потреба додатног усклађивања и са прописима Европске уније који су релевантни за процес придруживања, те да је на Пододбору за унутрашње тржиште и конкуренцију указано да су поред усклађивања прописа из области ауторског и сродних права, неопходно усклађивање и прописа који уређују заштиту проналазака, са очекиваним упућивањем у скупштинску процедуру септембра 2015. године.